

Roczne sprawozdanie

z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny

za 2017 rok

W celu szczególnej ochrony dzieci i dla dobra rodziny w dniu 9 czerwca 2011 r. uchwalona została ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która weszła w życie w dniu 1 stycznia 2012 r. Ustawa określa:

- 1) zasady i formy wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- 2) zasady i formy sprawowania pieczy zastępczej oraz pomocy w usamodzielnianiu jej pełnoletnich wychowanków,
- 3) zadania administracji publicznej w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- 4) zasady finansowania wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- 5) zadania w zakresie postępowania adopcyjnego.

Do realizacji zadań gminy w zakresie wykonania ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej upoważniony został Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim.

Zgodnie z art. 8 ustawy rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wójt zapewnia wsparcie, które polega w szczególności na:

- 1) analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
- 2) wzmocnieniu roli i funkcji rodziny;
- 3) rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny;
- 4) podniesienia świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
- 5) pomocy w integracji rodziny;
- 6) przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
- 7) dążeniu do reintegracji rodziny.

Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie: pracy z rodziną, pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

Poniżej przedstawiam działania jakie zostały zrealizowane w 2017 roku w odniesieniu do zadań własnych gminy wymienionych w art. 176 ustawy.

I. Opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Uchwałą Nr XIII /66/2016 Rady Gminy Bielsk Podlaski z dnia 25 lutego 2016 r przyjęto Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2016-2018. Program jest realizowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we współpracy z Urzędem Gminy Bielsk Podlaski , oraz w koordynacji z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołem Interdyscyplinarnym , Policją i sądami, Placówkami oświatowo-wychowawczymi i sportowymi, Parafiami i Kościołami wyznaniowymi, Organizacjami pozarządowymi , Zakładami Opieki Zdrowotnej.

Z realizacji Programu przedstawione zostanie odrębne sprawozdanie.

II. Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny.

W 2017 r. zatrudnialiśmy jednego asystenta rodziny, który posiadał wymagane kwalifikacje. Skorzystał w roku ubiegłym z następujących szkoleń i konferencji:

- Wczesne wspomaganie rozwoju niemowląt w województwie podlaskim
- Zadania Asystenta rodziny w związku z ustawą z dn.4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za Życiem"
- Asystentura –nowatorska usługa w systemie wspierania rodzin-wymiar prawny, psychologiczny i metodyczny.
- Konferencja "za życiem" w Ministerstwie Rozwoju w Warszawie
- Wzbogacał swoją wiedzę poprzez korzystanie z literatury :
- „Asystentura rodziny. Teoria i praktyka, badania” dr M. Kornaszewska –Polak
- „Rola i zadania asystenta rodziny oraz postulaty i zmiany w ustawie, wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej” I. Krasiejko
- „Dialog Motywacyjny w teorii i praktyce. Motywowanie do zmiany w pracy socjalnej i terapii” I. Krasiejko, J. M. Jarczewska.
- „Rozmowy, które pomagają” W .Sztander
- „Przemoc. Uraz psychiczny i powrót do równowagi”-syndrom sztokholmski J. Herman
- „Uprawnienia w ramach ustawy o wsparciu kobiet w ciąży "za życiem" itp.

Strony internetowe:

- centrum dialogu motywacyjnego i psychoterapii- dialog

motywacyjny.wordpress.com

- niebieska linia.pl
- asystent rodziny.pl
- asystent rodziny.info
- ministerstwo Rodziny , Pracy i Polityki Społecznej
- ROPS w Białymstoku itp.

III. Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:

1. Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa.

W roku 2017 rodziny wymagające wsparcia asystenta rodziny mogły skorzystać z takiej pomocy. W tym celu GOPS w Bielsku Podlaskim zatrudnia asystenta rodziny w zadaniowym systemie pracy w ramach Programu Asystent Rodziny i Koordynator Pieczy Zastępczej oraz ze środków własnych gminy Bielsk Podlaski. Otrzymana dotacja za 2017 r. w ramach programu została przeznaczona na wynagrodzenie asystenta rodziny.

Wsparciem asystenta rodziny objętych zostało w 2017 r. łącznie 14 rodzin (40 dzieci), w tym 1 rodzina, zobligowana postanowieniem Sądu Rodzinnego (6 dzieci).

Wszystkie rodziny objęte wsparciem asystenta przeżywają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Ponadto powodami trudnej sytuacji życiowej rodzin wspieranych pomocą asystenta są: potrzeba ochrony macierzyństwa, bezrobocie, alkoholizm, przemoc w rodzinie, niepełnosprawność.

W rodzinach objętych pracą asystenta rodziny prowadzone były następujące działania:

Udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego:

- instruktaż prawidłowego sprzątnia mieszkania (sporządzenie rozkładu stałych czynności utrzymujących porządek w mieszkaniu - podział obowiązków na członków rodziny),
- trening kulinarny (piramida żywieniowa, zasady zdrowego żywienia),
- trening kompetencji w zakresie dbania o zdrowie (edukacja i trening w zakresie profilaktyki zdrowotnej i higieny, zasady pielęgnacji dzieci),

- edukacja w zakresie zachowania higieny (zasady przestrzegania higieny, czynności higieny, choroby związane z zaniedbaniem higieny osobistej),
- edukacja w zakresie gospodarowania budżetem, analiza dochodów, i wydatków, planowanie i monitorowanie wydatków, nabywanie umiejętności racjonalnego gospodarowania środkami finansowymi poprzez określenie stopnia ważności potrzeb, niebezpieczeństwa (zobowiązania wynikające z podjęcia pożyczki gotówkowej, zakupów na raty itp., zasady działania kart kredytowych),
- edukacja w zakresie oszczędnego gospodarowania mediami (sposoby oszczędzania wody, prądu, gazu itp.,
- porządkowanie dokumentacji,
- wykorzystywanie swoich możliwości i uprawnień w celu pozyskania dodatkowych dochodów,
- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych.

Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych.

Podczas pracy z rodziną zbierane są informacje o jej sytuacji rodzinnej, środowisku wychowawczym, problemach i dotychczasowych próbach ich rozwiązania. Na tej podstawie sporządzane są indywidualne plany pracy z rodziną obejmujące m.in. wskazania dotyczące możliwości ubiegania się o wsparcie finansowe.

Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych:

- poprawa wzajemnej komunikacji w relacjach rodzic-dziecko (rozmowy o prawidłowym komunikowaniu się, wyrażaniu uczuć i wzajemnych potrzeb),
- trening psychoedukacyjny (radzenie sobie ze stresem, zniechęceniem, lękiem, bezsilnością i własnymi emocjami),
- trening asertywności i budowania poczucia własnej wartości (zachowania asertywne w sytuacji prezentowania własnej opinii oraz reakcji na krytykę i atak),
- praca nad usprawnieniem porozumiewania się w drodze dialogu, którego efektem będzie nabycie prawidłowych nawyków w zakresie mówienia i słuchania (rozmowy edukacyjne dot. używania odpowiedniego słownictwa adekwatnego do wieku i sytuacji),
- wsparcie psychologiczne dla rodziców i dzieci (informowanie o możliwości skorzystania ze specjalistycznej pomocy psychologicznej oferowanej przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku Podlaskim oraz Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej w Bielsku Podlaskim).

Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi:

- działania na rzecz reintegracji rodziny (edukacja w zakresie wspólnego spędzania czasu przez rodziny, wspólnego uczestnictwa w świętach rodzinnych),
- poprawa relacji rodzic - dziecko (nauczanie o rolach w rodzinie - co należy do roli matki, ojca, dziecka itp., rodzaje postaw rodzicielskich i konsekwencje ich stosowania ujawniające się w zachowaniu dziecka),
- podtrzymanie i zacieśnienie więzów rodzinnych (utrzymywanie kontaktu z bliższą i dalszą rodziną, wspólne spędzanie czasu - gry i zabawy, spacery itp.),
- wdrażanie metod nagradzania i karania (bez stosowania przemocy),
- motywowanie do aktywnego uczestniczenia w życiu szkolnym dziecka, utrzymywaniu systemowego kontaktu ze szkołą dziecka,
- kontakt z kuratorem, pedagogiem, wychowawcą klasy, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, lekarzem, Policją.

Wspieranie aktywności społecznej rodzin:

Zachęcanie, motywowanie do czynnego udziału w życiu społeczności lokalnej np.:

- udziału w festynach i imprezach kulturalnych organizowanych przez Urząd Gminy Bielsk Podlaski, lub Stowarzyszenia Lokalne
- informowanie o możliwościach i ofercie wypoczynku podczas wakacji, ferii zimowych,
- udziału w wydarzeniach szkolnych (udział w rozpoczęciu roku szkolnego, pasowaniu na ucznia, udział w choinkach, kiermaszach itp.).

Motywowanie członków rodziny do podnoszenia kwalifikacji zawodowych:

- diagnoza predyspozycji zawodowych,
- umożliwianie rozwoju w sferze zawodowej poprzez możliwość uczestnictwa w różnego rodzaju szkoleniach, kursach realizowanych przez PUP (np. warsztaty w obszarze aktywnego poszukiwania pracy, opracowanie dokumentów aplikacyjnych),
- informowanie o odbywających się kursach zawodowych organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy,
- motywowanie do utrzymania aktywnego kontaktu z PUP.

Udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymaniu pracy zarobkowej:

- informowanie o sposobach poszukiwania pracy,
- nauka pisania CV, listu motywacyjnego, życiorysu,
- zasady autoprezentacji podczas rozmowy kwalifikacyjnej,

- motywowanie do utrzymywania pracy poprzez rozmowy wspierające.

Motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych:

- Asystent proponował rodzinom utworzenie grup wsparcia, propozycja ta nie spotkała się z akceptacją rodzin. Rodziny wolą zostać anonimowe. Wszystkie rodziny zostały powiadomione i na bieżąco informowane, o możliwości skorzystania z takich usług

Udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych:

Psychoedukacja w pedagogice jest środkiem przy wszelkiego typu trudnościach wychowawczych czy też trudnościach zachowania w kontaktach społecznych. Stosowana z powodzeniem w celach edukacyjnych, jak: kursy szybkiego czytania, zajęcia korekcyjne - kompensacyjne wspomagające rozwój przy wykorzystaniu aktywnych technik uczenia się.

W ramach zadań zleconych gminie wynikających z ustawy o pomocy społecznej świadczone są specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi przez psychologa i logopedę zatrudnionych na umowę zlecenie w GOPS Bielsk Podlaski – usługami objętych jest dwoje dzieci, natomiast PCPR w Bielsku Podlaskim tworzy grupę wsparcia dla rodziców zastępczych, udziela również poradnictwa psychologicznego w postaci diagnozy, profilaktyki i terapii krótkoterminowej oraz przez asystenta rodziny, który w ciągłej pracy pomaga wypełniać rodzinom funkcje opiekuńczo wychowawcze.

Prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci:

Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne udzielane jest przez Poradnię Psychologiczno Pedagogiczną w Bielsku Podlaskim, w której zatrudnieni są różnorodni specjaliści: psycholog, pedagog i logopeda,

- PCPR w Bielsku Podlaskim udziela konsultacji indywidualnych psychologicznych realizowanych poprzez diagnozę, profilaktykę i terapię krótkoterminową,
- poradnictwa socjalnego, pracownicy PCPR udzielają informacji osobom z terenu gminy Bielsk Podlaski o świadczeniach im przysługujących w GOPS Bielsk Podlaski
- rodzinnego poradnictwa małżeńskiego w zakresie praw dotyczących funkcjonowania rodziny, pomoc w rozwiązywaniu problemów i informowanie o instytucjach mogących pomóc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych,
- konsultacji wychowawczych udzielają zatrudnieni w PCPR specjaliści (psycholog,

pedagog, specjalista pracy z rodziną, specjalista pracy socjalnej)

W 2017 r. z jedną rodziną zakończono pracę asystenta rodziny ze względu na zmianę miejsca zamieszkania rodziny (rodzina ta została objęta pracą asystenta w innym OPS).

2. Organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających.

W roku 2017 nie realizowaliśmy w/w punktu z uwagi na brak rodzin wspierających.

3. Prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci.

Na terenie Gminy Bielsk Podlaski brak jest placówek wsparcia dziennego.

Dzieci z terenu Gminy Bielsk Podlaski korzystają z różnych form spędzania czasu wolnego organizowanych przez jednostki oświatowe, Gminną Bibliotekę Publiczną w Augustowie, świetlice wiejskie, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bielsku Podlaskim. W ramach spędzania czasu wolnego Gmina zorganizowała dzieciom i młodzieży programy i konkursy profilaktyczne, 2 wyjazdy na kolonie (10 dniowe) w okresie wakacyjnym, warsztaty edukacyjne, malowanie pisanek w Zespole Szkół w Augustowie. Odbyło się pasowanie uczniów klasy I na czytelników Gminnej Biblioteki Publicznej w Augustowie, uczestnictwo dzieci w Dniu Europejskim 2017, festyn Białoruski przy współudziale Gminy Bielsk Podlaski we wsi Proniewicze. Związek Ukraińców Podlasia i Wójt Gminy Bielsk Podlaski zorganizowali koncert zespołów Ukraińskich w Knorydach „Podlaska jesień 2017”, Zawody Strażackie OSP Gminy Bielsk Podlaski w których bierze udział 5 młodzieżowych drużyn strażackich, Między Szkolny Konkurs Czytelniczy dla uczniów Zespołu Szkół w Augustowie oraz Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Łubienie Kościelnym, Turniej piłki nożnej o puchar Wójta Gminy, zorganizowany przez Stowarzyszenie „Nasze Ploski „ w Ploskach. GOPS realizując program „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania” zorganizował paczki przed Świętami Bożego Narodzenia w postaci produktów żywnościowych (143 dzieciom oraz 109 dorosłym).

IV. Finansowanie:

a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,

b) kosztów związanych z udzieleniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2 (np. związanych z pomocą w prowadzeniu gospodarstwa domowego), ponoszonych przez rodziny wspierające.

W roku 2017 nie ponosiliśmy kosztów szkoleń dla rodzin wspierających ani kosztów związanych z udzieleniem pomocy, o którym mowa z art.29 ust.2 (związanych z pomocą w prowadzeniu gospodarstwa domowego)

Koszty szkolenia asystenta rodziny wyniosły 749,00 zł.

V. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku adopcyjnym.

Koszty pobytu dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych - w roku 2017 zamknęły się kwotą 20.766,68 zł.

VI. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowanie systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 (systemy te stanowią integralną część systemów stosowanych do realizacji świadczeń rodzinnych).

Zadanie to realizowane jest zgodnie z zapisami ustawy w wersji elektronicznej oraz Centralnej Aplikacji Statystycznej.

VII. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Na bieżąco prowadzimy monitoring sytuacji dzieci w rodzinach objętych pomocą GOPS. Zadanie to jest realizowane zarówno przez asystenta rodziny, jak i wszystkich pracowników socjalnych naszego Ośrodka. W związku z tym prowadzimy też bardzo szeroką współpracę ze szkołami, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie oraz innymi instytucjami zajmującymi się sprawami rodziny. W przypadku stwierdzenia zagrożenia lub bardzo niepokojącej sytuacji w rodzinie - natychmiast o takiej okoliczności informujemy Sąd Rodzinny w Bielsku Podlaskim, Prokuraturę i Policję.

Potrzeby związane z realizacją zadań ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Zabezpieczenie środków finansowych na pokrycie wydatków związanych :

- z realizacją zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- podnoszenie kwalifikacji pracowników socjalnych zajmujących się pracą z rodziną oraz asystenta rodziny